

3. Míra daně obnáší 1‰ z každých 1050 zl. s tím omezením, že nejnižší poplatný roční příjem musí obnos 630 zl. převyšovati a že míra daně stoupá jen do 10‰, takže míra daně z příjmů obnos 9450 zl. převyšujících vždy jen 10‰ se rovná. Ku této dani (ordinarium) přistupuje ještě přírážka t. zv. extraordinarium obnášející 100‰ nebo 70‰, dle toho, převyšuje-li ordinarium obnos 30 zl. čili nic.

III. Třída třetí.

1. Předmět:

Sem náleží úroky z půjček, doživotní neb jiné důchody, které se na místě úroků vyplácejí, pokud důchody ty nejsou zahrnuty ve třídě druhé, dále příjmy spořitelen, ústavů zaopatřovacích a na život pojišťujících. K úrokům poplatným patří též úroky z pohledávek vážnoucích na realitách »daně prostých«.

Sproštěny daně z příjmů jsou:

a) příjmy ze vkladů spořitelních (§ 7. pat. o dani z příjmů);
 b) dokáže-li někdo, že veškeré jeho příjmy nehledě ke dluhům neobnášejí více než 315 zl., může žádati, aby úplně byl sproštěn daně z příjmů, která by na úroky z kapitálu nebo na důchody jeho vypadla a sice buď přímo, nebo v podobě srážky dlužníkovi povolené; zaplatil-li již daň, může žádati za vrácení její. (§ 8 pat. jmen.);

c) spolky založené dle zásady vzájemnosti jako dělnické pokladny nemocenské, spolky pensijní, pohřební atd. jsou osvobozeny od placení daně z příjmů (zák. ze dne 15. dubna 1885 č. 51 ř. z.);

d) příjmy jmění sirotčího (vým. min. fin. ze dne 2. listopadu 1854 č. 5700) a t. zv. výměnky jsou rovněž prosty daně z příjmů.

Důchod ve smyslu § 8. pat. o dani z příjmů předpokládá skutečné složení kapitálu, takže doživotní důchod, který kdo z titulu výbavy požívá, dani z příjmů nepodléhá (nál. spr. s. dv. ze dne 26. ledna 1892 č. 288 sb. »Budwinski« č. 6391.). Při důchodech doživotních jsou pouze zákonné úroky z kapitálu důchodového předmětem daně.

2. Daň vyměřuje se na základě přiznání čili fasse, při čemž rozhodným jest stav příjmů v den 31. prosince roku, který předchází roku bernímu.

3. Míra daně obnáší 5‰ a 100‰ přírážky.

IV. Proti vyměření daně připouští se do 30 dnů stížnost ku zemskému finančnímu ředitelství a ku správnímu soudnímu dvoru. (zák. ze dne 19. března 1876 č. 28 ř. z.).

V. Tresty: Kdo, byv úřadem vyzván, aby předložil přiznání příjmů nebo doklady toho se týkající, nevyhoví tomuto vyzvání v ustanovené lhůtě, má býti k tomu donucen pokutami peněžitými (§ 32 pat. jmen.). Zamlčel-li však poplatník ve přiznání poplatný příjem, učinil-li udání nepravdivá, nebo hledí-li se vymknouti povinnosti daňové tím, že přiznání vůbec úřadu nepodá, má býti potrestán pokutou, která se rovná trojnásobnému obnosu, o který daň měla býti zkrácena (§ 33 pat. jmen.).

Daň z vína a moštu viz Daň potravní.

Daň z vína umělého viz Víno umělé.

Daň z výčepu viz Živnost hostinská a výčepnická.

Daň ze psů.

Daň ze psů náležející mezi daně z přepychu, zavedena byla z důvodů zdravotních a bezpečnostních, zvláště však za tím účelem, aby člověk

chráněn byl před vzteklinou. V Rakousku nevybírání daň ze psů stát, nýbrž pouze obce.

Pro království české byla zák. ze dne 29. března 1873, č. 24. z. z. vydána následující ustanovení o vybírání daně ze psů:

Obce mají právo uložit daň na držení psů starších 4 měsíců, kterážto daň nesmí v obcích městských obnášeti více než 4 zl. a v obcích venkovských více než 2 zl. ročně z každého psa. Na psy, kteří ku hlídání domu a dvora na řetěze se drží, pak na psy, kteří slouží k účelům živnostenským, hospodářským nebo honebním, smí se uložit daň nejvýše v obnosu polovičním. Majitelé psů, kteří se pouze na čas v některé obci zdržují, nemusí platit daň, platí-li jí v obci jiné.

Psi, z nichž daň zapravena byla, mají nositi k vůli kontrole na nákrčníku známku, kteráž se při placení daně majiteli psa vydá. Majitelé domů jsou povinni předložit každoročně úřadu obecnímu seznam nájemníků, kteří psy mají. Ze psů nepřihlášených musí majitelé jich zaplatit daň v obnosu dvojnásobném. Psy známky nemající má pohodný zničit. V Praze vybírá se daň ze psů na základě výn. zem. výb. ze dne 24. listopadu 1873 č. 29325.

Daně přímé a nepřímé.

I. Pojem.

Veškeré daně od dávných dob rozděluje věda na dvě hlavní skupiny, na daně přímé a daně nepřímé, leč v našem zákonodárství scházejí tyto pojmy druhové.

Daněmi přímými jsou nucené příspěvky hospodářství soukromých, jež hospodářství veřejné (stát, země, obec) beze zvláštní náhrady vybírá, a jež totéž soukromé hospodářství nese, které je zapravuje. Jsou tedy daně přímé dávky, které se poplatníku přímo ukládají a přímo od něho vybírají. Tím liší se daně tyto od daní nepřímých, kteréž se nevybírají od vlastních poplatníků bezprostředně, nýbrž prostřednictvím osoby, jež pak je na jiné osoby uvaluje. Jsou tedy poplatníci a plátcové při daních nepřímých osobami různými, kdežto při daních přímých jsou to osoby tytéž.

II. Daně přímé.

V Rakousku nebyly daně přímé zavedeny najednou dle určitého plánu, nýbrž byly zaváděny dle potřeby.

Daně přímé rozděliti dlužno na reální a osobní daně. Reálními daněmi jsou ony, jež se předpisují držiteli reality (pozemku, budovy) proto, že jest držitelem její; daň ukládá se tu jaksí do jisté míry reality samé. Osobními daněmi jsou ty, které se vybírají od určité osoby s ohledem na zaměstnání neb osobní příjmy její. Daněmi reálními jsou: 1. daň pozemková, 2. daň domovní, a osobními: 1. daň z výdělků a 2. daň z příjmů.

III. Daně nepřímé dělí věda: 1. v daně spotřební a 2. v daně obchodové. Daně spotřební možno děliti dále na daně z bytů ve městech (t. zv. groš činžovní), daně přepychové (daň ze psů, kolek z hracích karet), daň z meliva, daň z masa, daň ze soli, daně z nápojů, daň z cukru, daň z tabáku; jakožto daně obchodové uvádějí se daně dědické, bursovní, kolky na kvitance, na účty, na lístky železniční atd.

Dar jitřní jest dar, který muž slibuje dáti své manželce prvního jitra po sňatku (§ 1232 o. o. z.). Zřízení toto jest původu německoprávního; darem jitřním rozuměl se dar, jenž manželce za obětované panenství